

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 170. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Buza-e vagy cukor?

Nagybecskerek, 1901. július 27.

Évek óta egyre szomorúbbak azok a tapasztalatok, melyeket a magyar gazda a buza termelésénél tapasztal; mert évről-évre silányabb, bizonytalanabb az elért termésjövedelem és pedig nemcsak a világverseny nagyobbodása, a papirosbuzával üzött tulspekuláció következtében, hanem a buzavetések szaporodó ellenségei miatt is.

Rég elmúltak már azon idők, midőn a gazda jövedelmének nagyobb részét buzatermése adta. Az ideai terméseredményt ez újra bebizonyította, különösen megyénkben, hol az eddigi eséplési adatok alapján az átlagos buzatermést holdenként 4—5 mnál nagyobbra felvenni nem lehet. Ez annál nagyobb baj, mert kisgazdáink tulnyomó része még mindig görcsösen ragaszkodik a kettős — buza és kukoricából álló — vetésforgóhoz, mást alig vet.

Az említett évről-évre visszatérő tapasztalatból végre le kell vonni a következtetést, apasztani kell a buzavetések területét, mely a legtöbb közép- és kisgazdaságban ma is annyi, mennyire akkor szaporodott fel, midőn a 10—12 ftos buzaárak annak nagyobbítására serkentettek.

A buzától elvont területet azután oly növénynek kell szánni, melynek termése biztosabb, jövedelme nagyobb.

A kérdés az, hogy ez mi legyen? Gazdáink megpróbálták már a lent, kender, citrót, vörös lóherét; kivételes esetektől eltekintve egyik sem bizonyult a rendszeres vetésforgóba való felvételre alkalmasnak, részben klimatikus viszonyainknál, részben az azok értékesítése körül tapasztalt nehézségeknél fogva. Csak a cukorrépa termelésétől tartózkodtunk eddig, pedig erre kell törekednünk, mert azok az egyes birtokosok, kik a mezőhegyesi cukorgyárnak répat termelnek, bizonyosságot tehetnek arról, hogy a cukorrépa termelése viszo-

nyaink között biztosabb és több jövedelmet nyújt, mint a buza. Az utóbbi függ az ősztől, a téltől, tavasztól és a bekövetkezett nyártól, annak esőzésétől, szárazságától és az utóbbi években ugyiszólván rendszeresen visszatérő ködjektől. A cukorrépanak csak a tavaszt és nyarat kell kiállani, sőt ugyiszólván csak a tavaszt. Ha jól kelt ki, ha egyeztetése sikerült, bogárellenségeitől megmenekült, akkor termése biztosítva van, amennyiben erre kilátás nincs, május derekáig kiszámítható és a föld cinquantin kukoricával, kölessel bevethető.

E körülményeknél fogva biztosabb a cukorrépa, mint a buza. Nagyobb jövedelmezősége közismereti.

Hogy ennek dacára gazdáink közül csak egyesek termeltek cukorrépat, annak magyarázata az, hogy vármegyénkben nincs cukorgyár, a legközelebb eső mezőhegyesi cukorgyár a torontáli répáért csak keveset fizet, annak átvételekor a répatermelést megkísértett gazdákat elriasztó eljárást követett.

Kézen fekszik tehát, hogy közgazdasági viszonyaink annyiszor felpanaszolt rossziaságának megszüntetése céljából, a tervezett torontáli cukorgyár létesítésére közös erővel kell törekednünk. Nagy érdeke ez az uradalmaknak és még nagyobb érdeke a közép- és kisbirtokosoknak. Az előbbieket csak jövedelmüket szaporíthatják és pedig aránylag sem megvetendő mértékben, az utóbbiak egész gazdasági rendszertüket helyezhetik egészséges alapra, ezzel jövőbeni vagyonosodásuk forrását nyitják meg.

Örömmel tapasztaljuk, hogy egyes jelek arra engednek következtetni, hogy nagyközönségünk ezt látja és a cukorgyár tervének megvalósításához hozzájárulni törekszik.

Nagybecskerek város állandó választmánya értestüléstünk szerint 100 000 korona részvény jegyzését hozza javaslatba, melyet a képviselőtestület kétségen kívül el fog

határozni. E példát tehetségükhöz képest bizonyára követni fogják mindama közösségek, melyek lakosága előreláthatólag nagyobb mérvben fog a közelben levő cukorgyárnak répat termelhetni.

Torda községben mozgalom indult meg az iránt, hogy minden telepes két hold cukorrépa termelésére vállalkozzék, és ugyanannyi részvényt jegyezzen.

Zichyfalva, Istvánföld és Torontál-Szigeten ugyancsak számos parasztgazda aláírta a cukorgyár alapítására vonatkozólag kiküldött felhívásokat. A megyei központi hitelszövetkezet a törvényhatóságunkban már 65-re felszaporodott községi gazdasági hitelszövetkezetek igazgatóságait figyelmeztette: miszerint tagjaik gazdasági érdekeit hathatósan előmozdítják a cukorgyár alapításához való hozzájárulással és így remélhető, hogy a répatermelők számát utóbbiak is tetemesen szaporítani fogják.

Kilátás van tehát arra, hogy a torontáli cukorgyár létrejöttéhez a kis emberek a szokottnál nagyobb mérvben fognak hozzájárulni.

Büszkeséggel utalhatnánk erre, mert néptünk, azok vezetőinek, kiváló gazdasági értelmiségének, kulturai fejlődőképességének lenne ékes bizonyossága. Ez eredményben azonban az észlelt kedvező jelek dacára bizni nem lehet és azért uradalmainknak, középbirtokosainknak követni kell a gazdasági egyesület elnökének példáját, ha a közérdektől alapítási terv meghiusulta esetén, nem akarjuk ama jogosult szemrehányást eltűrni, miszerint közgazdasági állapotaink gyökeres javítása, szükkeblőségükön, gazdasági hátramaradottságukon, a magánérdekekkel kapcsolatos közérdek félreismerésén és méltatásának hiányán szenvedett hajótörést!

P—y B.

A „TORONTÁI“ tárcája.

Nagybecskereki krónika.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

„A jóból is a sok megárt“
Igy tanultam egykoron,
Mikor még mint diák gyerek
Vigiláltam a — soron.
Amikor a süvöltő szél
Összecepte arcomot,
S minden egyes lépés után
Kopogott a „lustra bot“.
Nagy ur voltam fél éjen át,
Rettenetes szörnyű ur.
Sóhajthattam a folyosón,
Mint valami troubadur.
Amde azért alig vártam,
Mikor ér véget a „jó“,
Hisz didergő ajakamon
Meggagyott a hang, a szó.
Hát a rosszból ilyenformán
Hogyne ártana a sok?
Pedig kijutott abból is —
Annyit bátran mondhatok.
Mert három nap szakadatlan
Nyávogott a zengeráj,
Úgy hogy szédülés környékes,
Es a fejem most is fáj.
Ördög fajta korcszülöttek
Bögtek, mint a vad sakál,
Meiy a sirban kaparászva

Ember hullára talál.
A szerelmes primadonna
Mikor ajka dalra nyílt,
Berzenkedett, mint a kakas,
Mely hajnalra kizírít.
A tenorista ur pedig
Kár hogy beállt zengernek,
Egyhangulag megválasztják
Biztos — Mucsán bakternek.
Hát még az a betyárruhás
„Nemzetközi legény-lány“
No emellett elbujhatik
Isten ugye valahány.
Hisz amikor belekezdett
Egy kesergő nótába,
Mely azonban nincs megírva
Semmitféle kótába,
Nyelve között a magyar szó
Isten bizony szétszakadt,
Es a végén egy sóhajás
Meg egy nyávogás maradt.
Amde azért kapott tapsot
Dalkért a sok művész,
Avagy inkább állatkertet
Imitáló sok bűvész.
De a tapaból mostanában
Eani, inni nem lehet
Es azért így szól a jelszó
„A csapatunk elmehet“.
S a szélrózsa irányában
Elszéledt a kis sereg,
Akik után rajtam kívül
Tán senki sem kesereg.

Amerikai a hőség
Irák mindentűt a lapok,
Kétszeres áron kelnek el
A divatos burkalapok,
De tán sehol sincs oly meleg,
Mint épen itt Becskereken,
Hisz olvadni kezd az aszfalt,
A járdákon, a tereken.
A borzasztó meleg ellen
Történik is intézkedés,
Öntik vízzel az utcákat,
De hiába, mindig kevés.
Pedig kirukkol naponkint
A fogházból is szép csapat,
S a kis kézi fecskendőből
A vizsugár ömlik szakad.
De hát hiába működik
A vizöntő s a rab csapat
Az amerikai hőség
Mindig csak nő, sosem apad.
Még Reitter főkapitány is,
Ki külföldben kuruc magyar,
Dühöng fagyaltatás közben:
„Bizony ez az idő cudar“.

A tolvajoknak ostora,
A zsebmetzők réme
Berkes kapitány Pöstényből
Minap hazatért
S a híres oroszán-vadász,
Kitől fél a „sereg“
A póstyéni szép napokon
Mélázva kesereg.

Kell-e párhuzamos osztály.

Nagybecskerek, július 27.

Említettük, hogy a községi iskolások két párhuzamos osztálynak felállítását javasolja, a tanács azonban ellenségi es újabb költségssaporitást. E fontos ügyre vonatkozólag, melyet a hétfői kösgyülés fog eldönteni, egy kiváló szakembertől a következő érdekes adatokat vettük, melyekből kitétnik a jövő évre várható statisztikai állapot.

Hadd szóljanak a számok:

As I. fuosztályban 3 tanító 179 tanulóval. (Csak a beiratáskor tűnik ki a létszám.)

A II. fuosztályban 3 tanító 191 tanulóval.

A III. fuosztályban 3 tanító 186 tanulóval.

A IV. fuosztályban 2 tanító 176 tanulóval.

As V. VI. fuosztály létszáma szintén csak a beiratás alkalmával tudható meg. Tanító ide csak 1 kell.

As I. leányosztályban 2 tanító 129 tanulóval. (Ennyi volt ugyanis a múlt évben.)

A II. leányosztályban 1 tanító 114 tanulóval.

A III. leányosztályban 1 tanító 70 tanulóval és a IV. leányosztályban 1 tanító 58 tanulóval.

Ezen kimutatásból, a mely a legtágabb körültekintéssel állítottat össze, kitétnik, hogy a közs. népiskolánkban jelenleg 17 önálló osztály van, a hol 16 rendes s egy ideiglenes tanító működik.

A 17 tanító mellett a jövő évben két nehésség merül fel. A II. leányosztályban 114 tanuló, a két IV. fuosztályban egyenként 88 tanuló lesz, a mely létszám a II. leányosztályban törvényellenes, a IV. fuosztályban pedig a maximumon áll.

A városi tanács és a képviselőtestület állandó választmánya az osztályssaporitást elvetette s előreláthatólag maga a kösgyülés is így fog határozni; miként lehetne tehát nyugodt lelkiismerettel s tapintatosan ezen állapotot segíteni?

Van összesen 4 II. osztály, a létszám 191 fiu s 114 leány, összesen 305 tannó. Osszuk be ezeket így: egy tiszta II. leányosztály 80 tanulóval; egy vegyes II. osztály 34 leány 34 fiuval, tehát 68 tanulóval; két tiszta II. fuosztály 78-78 tanulóval = 305 tanuló. A II. osztályokban működnek 3 férfi, 1 nő tanító.

A két IV. fuosztály ügyén azonban nehezen segíthetünk; mert a negyedik évfolyamban sem vegyes, sem kombinált osztályok nem felelnek meg a célnak. A 17 tanítóból pedig, mint a fenti kimutatásból is kitétnik, kell: 5 s I., 4 a II., 4 a III., 3 a IV. s 1 a V. VI. osztályhoz.

Tekintve, hogy nekünk nem 17, hanem tulajdonképpen 18 tanítónk van (egy nem működik); ha a város ezen nem működő tanító helyébe ideiglenes helyettesít alkalmazna, úgy

ezen a bajon is segítve lenne. Tehát csak egy ideiglenes tanítóra volna szükségünk!

As öt I. osztályt is össze lehetne ugyan vonni négy osztályba, de tekintve azt, hogy akkor 80 tanuló tömörülne össze 1-1 osztályban, ilyen intézkedés merő veszedelem volna, ami úgy higieniai, mint paedagogiai szempontból több kárt, mint hasznot hozhatna.

Ha tehát a város anyagi súlyos helyzetére való tekintettel még azt is egy helyettes-tanítót sem alkalmazna, úgy maradjunk inkább 88 tanulóval a IV. osztályokban.

Indítványunk az, hogy várja be a város a beiratások eredményét a IV. osztályokat illetőleg és ha netán túltömöttség mutatkoznék ezen osztályokban, úgy be fogja látni, hogy ezen a bajon másként nem segíthet, minthogy a jelenleg nem működő egyik tanító helyét ideiglenes helyettesít töltsi be; mert tekintve, hogy a IV. osztályból a legtöbb tanuló már kilép az életbe, jó része pedig középiskolában vagy polgári iskolában folytatja tanulmányait, a IV. osztályban a túltömöttség nem felel meg; legalább városi viszonyoknak nem.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazok napokon este 1/6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lebláncs Károly klapodiai és Grossmann Adám zichyfalvi áll. elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— Szabadságon. Franz J. L., a nagybecskereki takaréks. és előleg egylet igazgatója neje társaságában egy havi tartózkodásra Borszék fürdőbe utazott.

— Mezőhegyes új parancsnoka Amilyen fel tünést keltett, mikor D'Orsay Olivér ezredes, Mezőhegyes parancsnoka, az országos lötenyész tésai ankéten elmondott beszéde miatt állásából távozni volt kénytelen, olyan csöndben vonult be az alföldi mintaintézetbe az új parancsnok: Rónay Lajos százados. A ménes vezetője pár hete már el is foglalta hivatalát s mindenki, aki ismeri Rónay százados s működését, csak szerencsésnek mondhatja a választást. Rónay százados, vármegyénk szülöttje, a méneskar egyik legképzettebb tisztje, kiváló hippológus teóriában és praksisban egyaránt s a mellett magyar érzelmű, magyar gondolkodású parancsnok, aki kétségtelenül a D'Orsay ezredes intencióhoz képest fogja az intézményt vezetni. Ebből az alkalomból a „Szegedi Híradó” a következő kommentárt fűzi Rónay Lajos ki nevezéséhez:

„D'Orsnyt pótolni igen nehéz volt, annyi val inkább, mert a négy nagy állami ménes között Mezőhegyesnek legnagyobb az állatlé-

száma s itt oszlik szét a tenyésztés legtöbb ágra, mint tudjuk: nagy és kis Nonius ménesre, Gidrán-ménesre és angol félvér ménesre. Ehez járul, hogy a tájfajta vezetése szintén a parancsnokra van bízva s a vásárolt ménescsikókat is itt összehoztatják. Mezőhegyes ezenkívül, mint népies tenyésztési géppont, nemcsak a kincstári javakkal, hanem az ország alsóbb néposztályainak érdekével van közvetlen kapcsolatban. Egy múlt századbeli mezőhegyesi vizsgálati akta azt mondja, hogy Mezőhegyesnek rangkívül képzett, ügyes, gyorskezü és igen erőfesz parancsnokra van szükség s tényleg ma is még ezt a kvalifikációt kell kívánni attól, aki a sok körültekintést, gyors szemet és kezét igénylő nagy felelősségű állást teljesen akarta betölteni. Ennek az embernek ismerjük fogarasi tevékenységéből Rónay századosot. Az új parancsnok D'Orsay keze alatt tanult s mellette szerzett tapasztalatait érvényesítette Szombatfalván. Ahik a tíz év előtti s mai Fogarast látták, csodálkozva vették észre azt a nagy haladást, melylyel az erős hanyatlásban levő ménes egyszerűen fellendült s a többi mintatelep mellé sorakozott. Fogarason ma a fiatal és a régi évjáratok közt egy szerencsétlen regime teljes különbsége látszik: a nemrég még felosztásra predesztinált telep a lipizai tenyésztés egyik erősségévé lett. Hinnünk kell, hogy Rónay Mezőhegyesen is be fog válni. Nagy feladatok várnak rá, nagy képesség kvalifikálja; magyar érzése pedig biztosít, hogy az alföldi tenyésztést továbbra is első sorban Magyarország érdekeinek öregbítésére fog szolgálni.”

— Halálozás. Mint úszinte részvétellel értesültünk, a város egyik köztisztviselőben álló matrózája, özv. bányász Keresztes Györgyné, szül. Schwanda Karolina, m. kir. kincstári uradalmi tisztartó özvegye, július 25-én, d. u. fél 4 kor, életének 84-ik évében, hosszu szenvedés után elhunyt. A megboldogultban Keresztes György szolgabíró és Szilágyi Albert tb. főjegyző neje nagyanyjukat gyászolják. Hült tetemeit tegnap délután szentelték be Nagybecskereken s innen elvitték Párdányra, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— Tüzek. Most van a tüzesetek évadjja. Megyeeserte hol itt, hol ott fordulnak elő jobbdára kazalágések és kisebb jelentőségű károsodások; de azért a nagyobb tüzek sincsenek kizárva, amelyeknek jórésben az embernek gondatlanúsága, vagy vétke az oknyelműsége az oka. A napokban Gád községben kigyulladt és leégett egy a Csávossy Ignác tulajdonát képező istálló, benne sok takarmány és gazdasági eszközök, az összes kár 25.000 korona. Német-Ecskán leégett Beierle Borbála lakóháza és kukorica göréja 9000 kor. értékben, a tűz ácsapott a szomszédban lakó Beierle Miklós házára, akinek gazdasági szintje lett a lángok martalékává.

— Kik akarnak állatorvosok lenni. A budapesti állatorvosi főiskola a szeptemberben kezdődő iskolai évvel fejlődésének új korszakát nyitja meg. Az új miniszteri szabályrendelet értelmében ugyanis ezentúl csak olyan hallgatókat vesznek föl, akik gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi vizsgálatot tettek. Szóval, a főiskola a tudományegyetemmel egy színvonalra jut. A főiskola olyan állatorvosi és egyéb állami állásokra készít elő, a melyekben szakemberekben még mindig igen nagy a hiány. A végzett növendékek valósággal tetszés szerint válogathatnak a jó és biztos állások közt. Hogy az állatorvosok mily kapósak, mutatja az, hogy az állami ménesekben rendszeresített tizenkét gyakornoki állásra, amely pedig 1200 korona évi fizetéssel és szabad lakással van egybekötve, az idén csak egyetlen egy pályázó jelentkezett. A főiskolán számos 600 és 800 koronás ösztöndíj van, melynek elnyeréséért már most lehet folyamodni a rektori hivatalban. A beiratás csak szeptember elsején kezdődik. A főiskola vezetője reméli, hogy az új korszakban a magyar ifjúság érdeklődése fokozottabb mértékben fordul az intézet felé.

— Hangverseny. A nagybecskereki zenekedvelők egyesülete, mint értesültünk, augusztus elején hangversenyt fog rendezni. Ennek részleteit megbeszélendő, a választmány ma este 6 órakor ülést tart.

— A kaszirnők kora. Ugyancsak keményen támadja néhány ellenzéki lap a belügyminisztert, amiért meghagyta, hogy augusztus 1-étől kezdve csak 40 éven felüli kaszirnőket szabad a kávéházakban alkalmazni. A becskerekieket es a rendelet egészen hidegen hagyja, dacára az amerikai melegnek. Mert tudni való, hogy a becskereki kávéházakban eddig többnyire semmiféle, kivételes esetekben pedig 50 éven felüli

S mig lelke a havasok közt
Csapongva messze száll,
Hol óriás sziklák fölött
A sas kovályogva száll:
Előtte az akta csomó
Mint hógomolyag gyűl
S mig nézi, az akták közé
Forró könyvepp vegyül,
Hisz: oda a szabadság,
Vége a vigságnak,
Lefujtak egy estendeig
Minden mulatságnak.

Nagy csoport bámuló ember
— Zúgó zajjal, mint a tenger.
A Plank-kerthe hőmpolyog,
Van ott egy szép csoda virág,
Milyent nem látott a világ.
— Széles, nagy levél között! —
Seine — mindenféle, tarka,
Szirma, mint a polip karja
Hajlik ide és oda,
Illata — kimondhatatlan,
Törse széles, mint egy — paplan,
Szóval: egy virág csoda.
Látványosság s nem is drága,
Egy dícséret csak az ára,
Mely a kertész urnak szól,
Aki büszke a virágra
Erre látványos csodára . . .
Ritkaság is, tudja jól.

*) A neve is az. Krónikás.

„Egy fonséges szép idea,
Ez a csodás orchidea,
— Egy ifju ur így sóhajt —
Oh bár volnék ökor, vagy ló,
Meggóstolnám, hogy vajjon jó —
Jobb mint a trappista sajt?
Istenem!
En legalább azt hiszem!”

Tüzzől pattant kis menyecske,
Szeme gyémánt, haja ében,
Beállit a kapitányhoz
Tegnap előtt épen délben,
Kis csocsemőt ringat karján
S a mig beszél könnye hull,
„Nagy a bajom kapitány ur,
Meggártam most cudarul”.
Segítsen hát a bajomon,
Nem felejtsem soha el,
Mig csak él bennem a lélek,
S a mig érez e kebel.
A kapitány nyájas szóval
Kérdegeti mi baja,
Mialatt elisrja magát
A parányi kis baba.
„Ez a bajom nagyságos ur”,
S a gyerekre rá mutat —
„Ez az oka, hogy a szemem
Forró könnyeket hullat.
Meggáldja a jószágos ég,
Ha kéresem meglessi
Kutassa fel ki az apja —
A falunkban megleli.

Igric.

kaszirőket alkalmaztak. Ennek a helyes eljárásnak tulajdonítható az az örvendetes körülmény, hogy nálunk sohasem zavarták a kávéházi nymphák a családi békét s hogy a fiatal urak sohasem párbajoznak azoknak a kedvéért, akik a likőrös üvegek mögött mosolyognak a don Juanokra. Nagybecskerekben már éveket ezelőtt „eltörölték” a szobaleányokat, kaszirő meg szintén nem lehet fiatal leány, — szinte tobzódik az erkölcs.

— **Tűz a Bégán.** Ma reggel egyik gabona szállító hajón — mely a Bégán horgonyoz — a hajó bekenésére szolgáló kátrány olvasztásakor meggyulladt és hatalmas lángoszlop csapott fel a hajón. A hajó személyzete azonban észrevette a tüzet és hirtelen lokalizálta. Nagyobb kár nem történt.

— **Vonat által elgázolt birkák.** A tegnapi délután 6 órakor Szegedről Nagybecskerekre induló személyvonat félórán késéssel érkezett Nagybecskerekre. A késés oka az volt, hogy Karlova közelében egy birkanyáj legelésztett a vasúti pályatesten, amelyből a rendes sebességgel haladó vonat mintegy 25 darabot a szó teljes értelmében szétgázolt. A pástör ugyanis elaludt s nem vette észre a vonatot közeledését.

— **Örült az istállóban.** Nagy néposzólóval idézett elő tegnap délután Felső-Muzslyán egy régóta csendes örültnek nyilvánított suhanc, aki magát egy istállóba elbarikádozva, még tulajdonos atyját sem engedte belépni. Márton Istvánnak hívják az atyát, akinek János nevű fia mintegy másfél évig volt a helybeli kórház lakója, ahonnan a lipótmezei országos tébolydába internálták. Itt azt a véleményt adták róla, hogy alaposan örült ugyan a fiú, de nem közveszélyes. Ig éldégtél aztán édes atyja házában a telep lakóinak állandó rettegetése, mint a tehének és lovak gondozója. Tegnap délután aztán reájött a „bóna óra” s egy háromágú vasvillát kezébe kapva; azt kiáltotta, hogy mindenkit leiszur, aki közeledik hozzája. A nagy lármára mind többen gyűltek az udvarra, de senki sem merészelte a dühöngőt megközelíteni, sőt midőn Roszmán rendőrmester feléje közeledett s a vasvillát meg akarta kapni, az örült feléje szurtt, a nézők erre mind szétbontak. Az örült ezután visszavonult az istállóba, melynek ajtaját belülről elrekesztelte s még ma is bent tartózkodott anélkül, hogy valakit be engedett volna az istállóba. Ha meg tudják majd fogni, úgy ismét elszállítják a Lipótmezőre újabb felülvizsgálat végett, mert bizony most már annyira veszedelmes az életbiztonságra nézve, hogy bátran ott foghatják állandó tartózkodásra.

— **Táncmulatság Törökbecsén.** A törökbecsei középiskolai tanuló ifjúság f. évi augusztus hó 11-én a polgári olvasókör összes helyiségeiben hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyen a zenét Veress Tóni első becskerekai zenekara szolgáltatja. Személyjegy 1 korona, családijegy 3 korona. A tiszta jövedelem a polgári olvasókör könyvtára javára fordítatik. Az estély műsora a következő: 1. Szózat, éneklő a vegyeskar. 2. Komoly szavak, * 3. Hegedű szóló, zongora kísérettel előadja, Kürschner M. ur. 4. Magyar népdalok, éneklő a vegyeskar. 5. Huszár a Magyarországon, szavalja Witz Ö. ur. 6. Hymnus, éneklő a vegyeskar.

— **Rablási kaland.** Lukácsfalvi tudósítónk jelenti a következő esetet: Trankulov János a napokban beállított Lukácsfalván esti 6—8 óra között Erdélyi Miklós korcsmájába és ott a korcsmárostól pálinkát kért. Mialatt a korcsmáros a pálinka után járt, Trankulov felhasználva az alkalmas pillanatot, bement a lakószobába és ott feltörte a szekrényt, 30 korona készpénzt elemelt. E meg akart ugrani, amikor a korcsmáros fia észrevette és zajt ütött. Hogy elmeneküljön a kellemetlenkedő fiút, egy féltiteres üveggel fejbe verte, majd kést rántott elő és rá akart rohanni a fiúra. Ekkorra azonban visszatért a korcsmáros és lefogva a tolvajt, 40 fillér híjjával elvette tőle a lopott pénzt. Miután megtörtént az „átadás”, Trankulov egy alkalmas pillanatban kiugrott a korcsmából és elmenekült. Most a csendőrség nyomozza a vakmerő tolvajt.

— **Máramaros-Szigeti gazdasági és háziipari kiállítás.** Máramarosvármegye székvárosában, Máramaros-Szigeten a gazdasági egyesület gazdasági és háziiparkiállítását rendez f. évi augusztus 25-től szeptember 1-ig. A báró Roszner Erviné — Forgách Klotild grófnő védnöksége alatt álló

kiállítás, melyben Máramaros erdészete, bányászata s az egész vármegye lakossága szövetkezve Ugocsvármegyével, részt vesz, nemcsak erre a vármegyére lesz előnyös, de érdekelheti az ország összes vármegyéit, mert egy nevezetes alkalomból közelébb hozza a határszéli regényes megyét Magyarország összes vármegyéihez. Ki lesznek állítva a kiállításon Máramarosvármegye gazdasági, kerti, házi és műipari termékei, melyek hét főcsoportban foglalnak helyet. Az egyes főcsoportokat képezik: I. Háziipar; II. Kézmű és gyáripar; III. Gazdaság; IV. Erdészeti és vadászati; V. Bányászat; VI. Földművelés; VII. Néprajz. A mit Máramaros faragó és bogár iparban, szövő, kosárfonó, női kézi és műiparban, fa, vas, bőr, zagyag és üveg, ruházati és vegyi iparban produkálni képes, be lesz mutatva, a mezei és kerti terményekkel, gyümölcsökkel, állattenyésztésével, méhészet, tejgazdaság, gazdasági szeresámsai és gépeivel, melyek mellé sorakoznak: a fatermelés, különféle erdei termények, vadászati, a legfestőbb helyek fényképei, térképek. Máramaros és az ország nagy kincse: a sóbányák, továbbá az ércbányák, kőbányák, ép úgy lesznek, mint az ásványvizek, a fürdők és fürdőberendezések fényképekben bemutatva. Es megjelennek a kiállítás érdekében emelésére a magyar, rutén, román, német viseletek, hogy a kiállítást látogatók előtt egész Máramaros a maga valóságában megjelenjen. A kiállítás vonzó erején kívül kiváló alkalom az augusztus 25-től szeptember 1-ig tartó kiállítás ideje arra is, hogy azok, kik Máramaros regényes vidékeit iránt érdeklődnek, ide jöjjenek. A megszabott turista bizottság, melynek feladata, hogy az idegeneket tájékoztassa, mindent elkövet, hogy pontosan teljesítse örömmel elvállalt tisztségét. A kiállítás és a bányászati és kohászati országos kongresszus Máramaros Szigeten es alkalommal való szereplése, mely szintén közrehat, hogy Lukács László, Hegedűs Sándor miniszterek, Wekerle Sándor volt miniszterelnök, gr. Teleki Géza volt belügyminiszter, Gränzenstein Béla és Nagy Ferenc államtitkárok s még számos hírneves író s képviselő Máramaros Szigetre érkeznek, a rendezendő ünnepségek, melyek Máramaros társadalmának képviselőit vannak hivatva összegyűjteni: mind külön külön emelik az érdekességét, amely megérdemli, hogy Máramarost a hazai nagyközönség nagy képviselőiben fölkeresse s a határszéli derék vármegyét megismerje.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskerekai anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kozlovicski Milos, gk. napszámos és Turinszky Anna gk. — Eremita Dávid, gk. borbély és Nityetin Zsivánka gk.

Születtek: Andressz Magdolna, rk. napszámosnő, fia. — Popov János, gk. földmives, fia. — Polyák István, ág. ev. megyei hivataloszó, fia. — Gardinovácski Milán, gk. földmives, fia. — Kormányos Lipót, rk. napszámos, leánya. — Karl János, rk. szatócs, leánya. — Sipos József, rk. földmives, fia. — Pivarszky István, gk. napszámos, leánya. — Gaál István, ág. ev. pincér, leánya. — Tomis Euthym, gk. napszámos, fia. — Speer Mátyás, rk. napszámos, leánya. — Csányi Lajos, rk. gazdasági, fia. — Tarcsul János, gk. gépész, fia. — Markovics Lipót, rk. városi vámszedő, fia. — Kozlovicski Tivadár, gk. napszámos, leánya. — Szelya Pantelemon, gk. földmives, leánya. — Fuchs István, rk. kir. mérnök, fia. — Jordaty Vladimir, gk. földmives, leánya. — Stankov Dániel, gk. napszámos leánya. — Tóth Ferencz, rk. napszámos, fia.

Halálozások: Czvetkov Mária, gk. 12 éves, agyhártyalob. — Fekete Róza, rk. 6 hónapos, bélhurut. — Gardinovácski Iván, gk. napszámos, 17 éves, tüdővész. — Nagy György Sándor, ev. ref. 9 hónapos, hörghurut. — Tajti György rk., 12 éves. — Koszó Róza, rk. 17 éves, tüdővész. — Kovács Imre, ev. ref. 41 éves, napszámos, lépdagadat. — Tabakov Szlavko, gk. 18 napos, görcsök. — Bojty Péter, gk. 45 éves, napszámos, tüdővész. — Farkas Antal, rk. 24 éves, napszámos, tüdővész. — Sörös György, rk. 2 éves, agykéreg. — Jásity Kovinka, gk. 19 napos, görcsök. — Miloradov Vitomir, gk. 4 hónapos, bélhurut. — Özv. Bánkfalvi Keresztes Györgyné, szül. Schwanda Karolin, rk. 84 éves, aggkór.

Nyilatkozat. „A „Kristály” viz abszolút tisztaságánál fogva főleg olyan helyen, ahol a talaj viz szennyezett, megbecsülhetetlen segítségeszköz úgy a betegség leküzdésére, mint különösen annak elkerülésére; kellemes íze miatt pedig mindenki szívesen issza. Ezért egy családban, mint prakszisomban állandón használom. Dr. Albecker Károly, körorvos, Pitvaros, Csanád-megye.” (1)

KÖZGAZDASÁG.

□ Az elemi károk és az adóleengedés. Lukács László pénzügyminiszter legutóbb kiadott rendeletében szabályozza az elemi károk esetén követelhető adókedvezmények ügyét. A pénzügyminiszter ugyanis a pénzügyigazgatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben ezeket figyelembe véve, hogy elemi káresetek az illető földrészlet tulajdonosa által s ha a károsult birtokosok többen vannak, evégre megbízott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendők be. — Ami az elemi káresetek két megbízott általi bejelentését illeti, erre vonatkozólag kijelenti a miniszter, hogy az ily bejelentések elfogadása helyén van a törvényes szabályokban íratlan a többnyire irástudatlan kisgazdák érdekében, de indokoltan ezen kedvezmény alkalmazása a nagyobb birtokosok vagy uradalmakkal szemben. — Helytelen tehát némely pénz igazgatóság részéről tapasztalt az az eljárás, ha a kisgazdák által előterjesztett bejelentések alapján nagyobb birtokosok, sőt uradalmak is adóleengedésben részesítettek, mert egyrészt méltán elvárható a nagyobb birtokosok és szervezett tisztikarral rendelkező uradalmaktól, hogy az írásbeli bejelentést önmaguk fogadják, másfelől fel sem tekinthető, hogy megbízott képviselőjük gyanánt az egyszerű földmivesemberek szerepeljenek. — Mindezek folytán a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól az elemi károk külön bejelentése megkövetelendő, míg a földmives osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében a megbízás által bejelentés elfogadható, illetőleg az a méltányosság széles határáig kiterjeszhető. — Utasítottak egyszersmind az elemi kárbizottsági felvételére kiküldött pénzügyigazgatósági tisztviselők, hogy mindenkor szerezzenek a helyszínen meggyőződést a megbízás útján való bejelentések hitelessége felől.

□ Mintagazdaság vármegyénkben. Tudvalevőleg az idén általános a panasz gazdáink körében, mert az idei termés legtöbb helyen alatta maradt a jó közepesnek, sőt igen sok helyt silánynak is mondható mind mennyiségre, mind minőségre nézve. Az ésszerű gazdálkodás azonban bizonyos fuffanggal jár, a mi tul teszi magát az ilyen közepes rossz termésén. A legtöbb gazda, ha ekével végig turta a földet és egy kis magot szórt bele, összetett kezével várja a boldog jövedőt. Pedig egy kis jószág tartása, mi ugyszólván semmibe se kerül a gazdának, helyre billenti közepes évek termését. Abból az alkalomból tesszük ezt szöveget, mert Módosról azt írják lapunknak, hogy a zágrábi káptalan több ezer holdas bérlői az idén ismét szomorú aratáshoz jutottak. Szinte tul teszi magát ezen a káptalan egyik főbérlője, Belanszky-Demkó Ferenc, a ki az ésszerű gazdálkodás valóságos mestere. Eltekintve attól, hogy földjét nemcsak kiaknázza, de táplálja is, sertés- és marhagazdasága, hogy egy mondjuk, szenzációsan ügyesen, modernül van vezetve. Különösen a sertés telepe, melynek alig van párja a délvidéken. Igaz, hogy napestig fardozik is Demkó Ferenc gazdasága körül, de meg is leli jutalmát, sőt időt is tud szakítani, hogy családjának bókai birtokát is vezesse. Örömet regisztráljuk ezt Demkóról, az élismerésére és követendő példának a gazdáknak.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekre: Érvényes 1901. május hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskerekai pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 28 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskerekai pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

Nyitlér.

Egyéves önkéntesi

felszerelések minden fegyvernemhez
a legjutányosabb áron és szép kivitelben
készítetnek
az első délmagyarországi egyenruházati intézetben

Kolarits Nandorai
Temesvárott. (745-31)
Árjegyzékek bérmentve.

* Az a rovart alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

TAVIRATOK.

A jövőd trónörökös utja.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Brassóból sürgönyzik: Károly főherceg tegnap Brassóban időzött és a főispánnal vacsorált. Ma tovább utazott.

Az országgyűlés egybehívása.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellenzéki körökben is biztosra veszik, hogy a parlamenti szünet alatt nem hívják össze az országgyűlést.

Gajary Ödön nem lép föl.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradon sürgöny szerint Gajary Ödön, a belényesi kerület orsz. képviselője baráti körben kijelentette, hogy a jövő ciklusra egyáltalában nem vállal mandátumot.

A párbaj ellen.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, eddig a német nemességnek 104 tagja csatlakozott a párbajellenes mozgalomhoz.

Az örök perlekedő.

Budapest, július 27. (A „Torontál” ered. távirata.) A belvárosi kir. járásbíróság ma hozott ítéletében elutasította Tarnóczy Gusztávot 80 000 koronás követelésével a néhai Fehér Miklós örökösei ellenében; mert megtagadták a számlát, melyben Tarnóczy elismeri a peresített összeg felvételét. A pör közel tíz éve folyik. Az ítélet fővároszerte nagy szenzációt keltett.

Feltört pénzes szekrény.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma kora hajnalban ismeretlen tettesek a kerepesi-úti „Otthon” kávéházból elemelték Trummer József főpincérnek 260 koronát tartalmazó vas kasszasekrényét, amelyet később úresen a kapualjban talált meg egy rendőr.

Betörés egy képviselőnél.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Oláh József országos képviselőnek üllői-úti lakásán az éjjel betörők jártak és nagyobb értékű holmikat vittek el. Oláh képviselő falun nyaral.

Elgázolt pénzügyőr.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A rákosi állomáson az éjjel Szója István pénzügyőrt egy személyvonat elgázolta. Holtan szállították Budapestre.

A tüdővészellenes kongresszus.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A tüdővészellenes kongresszus mai záróülésén több határozatot fogadtak el, nevezetesen a tüdővészeselek bejelentését általánosan kötelezővé kívánják tenni ajánlják továbbá külön kórházak felállítását tüdővészeselek számára. Végül elfogadták, hogy a kor-

mányok vizsgáltassák meg Koch elméletét és állandó nemzetközi bizottságot küldjenek ki az anyag tanulmányozására.

Az angol király címe.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Salisbury miniszterelnök javaslatot terjesztett be a király új címéről.

Crispi betegsége.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából jelentik, hogy az agg államférfiu állapota folyton javul; tegnap és ma jó étvágygyal evett.

Zivatar.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni távirat szerint tegnap nagy zivatar lepte meg az angol fővárost és vidékét, mely tetemes kárt okozott. A villám több embert megölt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. július 27.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.55	7.85	80	0	0
Tiszavidéki	7	7.75	7.85	80	8.20	8.80
Pestvidéki	7	7.75	7.85	80	8.10	8.20
Bácskai	7	7.85	8.00	80	0	0
Rozs						
uj	elsőrendű	70	72	6.75	6.95	
”	másodrendű			6.65	6.85	
Árpa	takarmány	60	62	6.10	6.40	
”	égetni való	62	64	6.	6.10	
”	sörfőzésre való	64	66	0.	0.	
Zab	—	39	41	7.20	7.45	
Tengeri	bánsági			0.	0.	
”	másnemű			5.20	5.80	

Határidő-üzlet.

Budapest, július 27 (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Készáruban élénk volt a forgalom annak a hírére, hogy a gabonaszállítási díjakat az egész kocsirakományokra vonatkozólag leszállították. Változatlan árák mellett elkelt 15.000 mm. buza. A határidőüzletben déli záratkor a következő jegyzések fordultak elő:

Buza októberre	8.08—8.09
” 1902. áprilisére	8.44—8.45
Rozs októberre	67.6—67.77
Zab	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	5.38—5.39
” 1902. májusra	5.10—5.11
Repece augusztusra	13.30—13.40

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó lakás.

Német-utca és Kossuth Lajos-utca sarok, 137. sz. házban, egy három szobás szép lakás, a szükséges meliékkel, zárt folyosóval, azonnal kiadó. Évi bér 260 korona. Tudakozódhatni ugyanott. 669—3.3

112866/901. szám. Magy. kir. államvasutak.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. államvasutak hivatalnokai, altisztjei és szolgáló nyugdíjintézetének tulajdonát képező székesfővárosi bérházakban levő villamos csengetyű és telefon berendezések rendes fenntartásának elvállalására a ezennel nyilvános versenyárgyalás hirdettetik.

Felhívjuk ezen munkákra pályázni óhajtok, hogy lepecsételt, sajtókezelt aláírt ajánlatokat folyó évi augusztus hó 10-ik napjának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak igazgató ságánál (Andrássy-ut 73/75. sz. A. I. C. ügyoszt. 26. sz. ajtó) nyújtsák be, ahol azok ugyanezen napon nyilvánosan fognak felbontani.

A munkák mennyiségét tartalmazó kimutatás, valamint az azok végrehajtásához kötött feltételeket tartalmazó ajánlati minta ugyanott kapható a rendes hivatalos órákban reggeli 8 óráig d. u. 2 óráig.

Az egy korona bélyeggel ellátandó ajánlat következő felirással nyújtandó be: „Ajánlat a

m. kir. államvasutak tisztviselői, altisztjei és szolgáló nyugdíjintézetének tulajdonát képező székesfővárosi bérházakban levő villamos csengetyű és telefon berendezések fenntartására.

A 40 koronával megállapított bántépés készpénzben, vagy óvadékképes papirokban az ajánlati tárgyalást megelőző napon a m. kir. államvasutak főpénztáránál teendő le.

A letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó. Ezen feltételeknek meg nem felelő, valamint később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson.

Budapest, 1901. évi július havában.

Az igazgatóság

(Utányomás nem díjazatik.)

3602. tkvi szám 1901.

746—1.

Arverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a német szárcsai takarékpénztár, mint részvénytársaság javára 300 kor. tőke, ennek 1901. évi január hó 18-tól járó 6% kamata, 7 kor. 55 fillér óvási, 1/3% váltó-díj, 59 kor. 50 fill. már megállapított, 17 kor. 95 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. 60. t. c. 144. §. alapján és 146. s 156. §-a értelmében Gyurisits Száva botosi lakos ellen az ezen kir. járásbíróság területén Botos község határában fekvő, a botosi 1631. sz. tjkönyvben foglalt:

1. 359. sz. ház és 400 □-öl ház helyre 306 korona;

2. II. dűllő 155. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 359 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Botos község-házában 1901. évi augusztus hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint Botos községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságnál, 1901. évi június hó 2-ik napján.

Téth.

kir. aljbíró.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi EISENSTADTER-féle
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett: **Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc**

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot”
a törv. bejegyzett „Vaslovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.

Kapható Nagybecskereken: Amend Rudolf, Armbruster József, Haidegger Ödön, Prandell Rudolf, Rózsa Béla, Rózsa Ignác, Schlesinger Sándor és Guttman J. cégeknél. 312—16.10

21624/l. sz.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Ajánlati hirdetmény.

Győr állomásunkon levő vízműünk egyik 80 mm. belső átmérővel bíró mintegy 745 méter hosszú, nyomóvezetékének a hozzá tartozó szélkazanokkal és elzáró szelepekkel együtt 150 mm. belső átmérőjű vezetékkel és hozzáillő szélkazánokkal és elzáró szelepekkel való kicserélésére, — a földmunkák kivételével — ezennel pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok alapján szolgáló tervek, szerződési feltételek a költségvetési minták vonatási osztályunkban (Külső Kerepesi ut 13. II. em.) szerzethetők meg.

Az ajánlatok f. é. augusztus hó 10-én déli 12 óráig titkárságunkhoz nyújtandók be. Az ajánlatok ivenkint 1 koronás, a mellékletek pedig ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva a következő felirással bíró lepecsételt borítékban nyújtandók be: „Ajánlat 21624/901. számhoz, a győri vízmű nyomóvezetékek kicserélése tárgyában“.

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig az ajánlati árral kiszámított összköltségeknek 5% a a készpénzben avagy állami letétre alkalmas értékpapirokban bánatpénz gyanánt gyűjtőpénztárunknál letéteendő.

Készpénzben letett bánatpénzek után kamatok nem fizetnek, ellenben az értékpapirok esedékessé váló szelvényei kiadatnak. Az értékpapirok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó árfolyam szerint, de semmi esetre sem névértéken felül fognak számítani.

A letétjegy az ajánlathoz nem melléklendő. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

Az alulírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon válasszthasson.

Budapesten, 1901. július 22-én

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A párdányi fűszolgabírórságtól.

5628. kig. 1901. sz.

742-82

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán trespedésbe jött M. Ittebe községi jegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazon egyének, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy jegyzői képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket alulírott hivatalhoz f. évi augusztus hó 12-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás következő javadalmazással van egybekötve:

- 1. Évi fizetés 1100 kor.
2. Utia'alány 100 "
3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj 160 "

Összesen . 1360 kor.

4. A magánmunkálatok után szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

5. 3 szobából álló szabad lakás, 8/4 hold udvar és kert élvezete.

A választás M. Ittebe községhezánál 1901. évi augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Párdányban, 1901. július hó 24-én.

Torontálvármegye párdányi járás fűszolgabírói hivatala.

109383/1901. Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános pályázatot hirdet a Zágrábban előállítandó üzletvezetőségi épület előállítására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Teréz körút 56. szám III. emelet 13. ajtó szám) és Zágrábott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatósági építési főosztályánál (Teréz körút 56. szám II. emelet 10 ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei pedig ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be.

„Ajánlat a zágrábi üzletvezetőségi épület létesítésére“.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig 10.000 korona, azaz Tíz ezer korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául, ennél fogva elkésve érkezzék, vagy táviratilag tett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényvel adandók fel.

Budapest, 1901. évi július hóban.

(3.1)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Pályázati hirdetmény.

Tarras község képviselőtestületének 20/899. sz. határozata alapján közhírré tétetik, hogy a község határában szőlőtelepítés céljából az egyeseknek eladandó 112 hold homokos földterület, 600 □-öles részletekbe leendő felmérési munkálata, a mely telekkönyvi átíratásra is alkalmas legyen, okleveles mérnöknek kiadatik.

A felméréshez szükséges karókat, napszámot és fuvart a község állítja elő.

Pályázni óhajtók folyamodványukat f. évi augusztus hó 15-ig alulírott előljáráshoz nyujtsák be. A versenytárgyalás ugyanaz nap d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Kelt Tarrason, 1901. július hó 24-én.

Szigethy Béla,

jegyző.

Tolmács Bogdán,

bíró.

Csebzsa község előljárárságától.

978. kig. szám. 1901.

747-2.1

Bérbeadási hirdetmény.

Az alulírott községi előljárárság ezen közhírré teszi, miszerint a csebzai Temeshid vámszedési joga az 1902. évi január hó 1-étől 1903. évi december hó 31-éig terjedő 2 évi időtartamra Csebzsa községhezánál 1901. évi augusztus hó 23-án délután 2 órakor nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 600 korona; az árve-rezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 60 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni. A bánatpénz a bérlőtől visszatartatik s az általa fizetendő haszonbér utolsó havi részletébe be fog számíttatni; bérlő kérelmére az veszélyére azonban kamatoztatás végett takarékpénztárban elhelyezhetők, ez esetben a betétkönyvecske fog a község által őriztetni. A haszonbér bérlő által havi előleges részletekben fizetendő a községi pénztárba s bérlő e téren esetleges mulasztása jogot ad a községnek a bérlési viszony felbontására, illetve a bérlőnek bérlő kárára leendő újabb bérbeadására.

A vámmentességekre nézve bérlő köteles lesz az engedélyokmányban foglaltakat pontosan betartani.

Csebzán, 1901. évi június hó 15-én.

Fleischer Elemér,

jegyző.

Botya Miklós,

bíró.

Advertisement for 'A női szépség' (Women's Beauty) featuring 'MARGIT-KRÉME' and 'FÖLDES KELEMEN' products. Includes text about skin care and contact information for 'Földes Kelemen' in Budapest.

Large advertisement for 'ALKALMI VÉTEL' (Special Sale) featuring various agricultural machinery. Includes a list of items for sale such as 'Schuttlevorth-féle oséplőszekrény' and 'Schlick-féle vetőgép'. Contact information for 'ECKSTEIN VILMOS' is provided.

Magyar királyi és osztrák cs. kir. szabadalom.

„Numerator“

**Buzakeveréket
megállapító készülék.**

E készülék segítségével bármely buza százalékszerű keveréktartalmát harminc másodperc alatt a legnagyobb pontossággal meg lehet állapítani.

Ára darabonként teljes felszereléssel

—● 10 korona. ●—

Az összes budapesti, számos vidéki gabonakereskedő, malom nagyobb számban megrendelte és használja e készüléket.

Megrendelhető a föltalálónál:

Engelsmann Lajos

gabonakereskedő 726-10.7

Nagybecskerek.

20122. szám. 1901.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Zólyom állomáson egy szerelvényi raktári épület létesítése végett szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Miskolcon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában, (Szemere utca 29. sz. I. emelet) és a Zólyomban székelő zólyomi osztálymérnökségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1901. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere-utca 29. sz. I. emelet).

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a zólyomi állomáson egy szerelvényi raktár létesítésére vonatkozó munkálatokról.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi aug. hó 2-án déli 12 óráig, 500 azaz ötszáz korona bánatpénzt kell a m. k. áll. vasutak miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítanak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevétel nélkül adandók fel.

Miskolc, 1901. július hó 24-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.
(16/5.9-x.30)

Kiadó ház.

Amerika városrészben, a Toldy Ferenc-utcai 2371. számú ház, mely áll: 4 szoba és mellékhelyiségekből, azonkívül egy különálló lakásból az udvarban, egy szoba és konyhával, továbbá gyönyörűen parkirozott udvarból, szép kert és pincéből, november hó 1-től egészben bére adandó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Delfel Gáspár,

692-3.3

ker. pénztári hivatalnok.

Nagy elegáns lakás kiadó,

6 lakószoba, 2 cselédszoba, fürdőszoba, teljesen elkülönített nagy pince, padlás és minden igénynek megfelelő mellékhelyiségekkel, f. évi november 1-től, tovább egy egész vagy több évre, alólírott nál.

A 6 szobából esetleg 2 szoba akár butorozva, akár butor nélkül el is különíthető, mely esetben csak 4 lakószoba bérelhető az összes felsorolt tartozékokkal.

Menczer Lipót,

melenicei-utca 289/7.

495 x 22

LIPIK

SZLAVONIÁBAN

I. rangú fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmú alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A Ionjavölgyi vasút állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasút-állomás (Zóna-tarifa) közvetlen kocsiosszekötéssel május szeptember Szege-Lipik d. u. 434 és vissza Lipik-Szege d. e. 8.35.

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabású park, fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, gyermek-gyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek, villamos világítás.

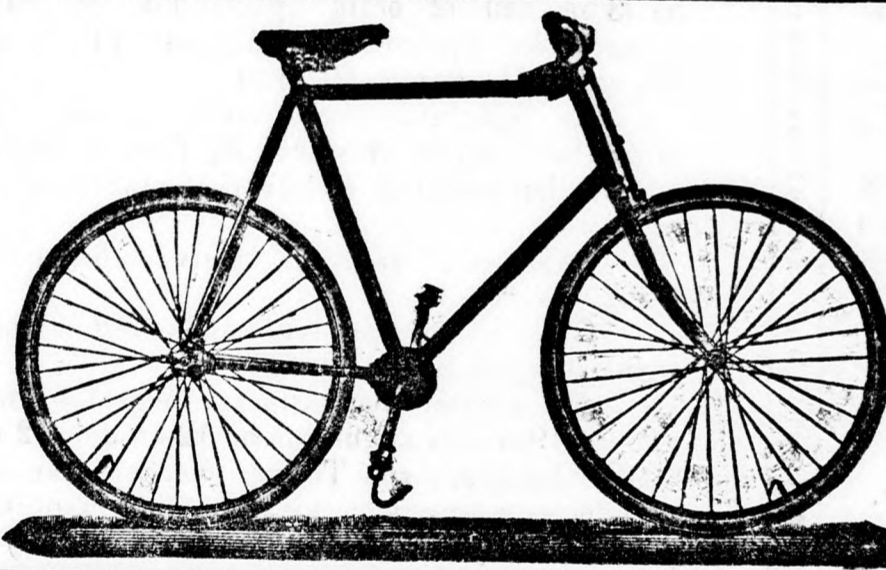
Felülmulhatatlan hatású gyomor-, bel- és kégehurutnál, köszvény- és csusz bajoknál, ischiásnál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bantalmaknál, valamint minden mirigy- és vérébetegségeknek.

Hivatalos fürdőorvos: Szemerey Bertalan dr. Jódhóvíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá Edeskaty L. cégtől Budapest.

Jódforrásó közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. (679-3.3)

A jóból a legjobbat!

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.

Javitó műhely.

Novák J. C., Nagybecskerek.

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacra és szakemberek által legjobban minőségüknek elismertettek, u. m.: „Waffenrad“, „Dürkopp“, „Helical-Premier“, „Noricum“ (lánc nélküli, kitűnő minőség).

(286-46.89)

Marha- és lojatóvályuk, kagylók istállóba és legelőkre.

Léposók és csatornakagylók.

Beton- és Terazzo-munkák vállalata helyben és vidéken.

Elszigetelő lemez és elszigetelő anyag. ☉ Köfedőpép és aszfaltfedőpép.

• • • Lenolajkence, továbbá száraz- és olajfesték minden árnyalatban.

24-féle kiváló minőségű homlokzatszin. • • • • •

Saját gyártmányú gipszöntvények (szobrászmunkák)

Öz. GUTTMANN JAKABNÉ NAGYBECSKERÉK.

Cémet-, mozaik- és színezett műkölapok gyártása padlók és falak burkolására.

Sírbekerítések készítése.

(712-3.2)